

SAARNA 31.10.2021 Tuomasmessussa

Olli Hallikainen

Matt. 6: 14-15

Jeesus sanoo:

”Jos te annatte toisille ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, antaa myös taivaallinen Isänne teille anteeksi. Mutta jos te ette anna anteeksi toisille, ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne.”

Lukemani Jeesuksen sana on Matteuksen evankeliumissa heti Isä meidän –rukouksen jälkeen. Tarkoitus on siis selittää Jeesuksen opettaman rukouksen sisältöä. Erityisesti Matteuksella on mielessä rukouksen pyyntö: ”Ja anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meille velassa.”

Me pyydämme Isä meidän –rukouksessa:

”..anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme niille jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.” Juuri tämä pyyntö Jeesuksen opettamassa rukouksessa on monelle vaikea. Näyttää siltä että Jumala asettaa siinä ehdon anteeksiannolle. Ensin minun pitää antaa anteeksi minua vastaan rikkoneelle. Sitten Jumala antaa minulle anteeksi. Oikeudentajumme ei oikein sulata että täytyy antaa anteeksi vaikka toinen ei ehkä kadu tai pyydä anteeksi.

Kuinka paljon pitää antaa anteeksi? Tämä kysymys askarrutti varhaisia kristittyjä. Samaan inhimilliseen kysymykseen joudumme törmäämään mekin.

Miten paljon pitää antaa anteeksi esim. puolisolle joka käyttää yhteisiä rahoja juomiseen? Onko annettava anteeksi lapselle joka loukkaa käyttäytymisellään ja kääntää selän vanhemmilleen? Miten seurakunnassa tai vaikkapa tämän tuomasmessun toiminnassa voi antaa anteeksi jos saa osakseen loukkausta ja sivuuttamista?

Vaikeita kysymyksiä. Miten niitä voisi ratkaista?

Erilaisten sovintoprosessien asiantuntija Antti Pentikäinen nostaa Kotimaa –lehden haastattelussa esille anteeksiannon teemoja. Hän viittaa omassa lestadiolaisessa liikkeessä tapahtuneisiin rikkeisiin ja väärään hengelliseen vallankäyttöön.

”Jos ihmiset tunnustavat virheensä ja syntisyytensä, myös rakkaus lisääntyy,” sovinnon etsijä Pentikäinen toteaa. ”Jos joku on haavoittanut minua, pyrin antamaan anteeksi. Uskon että jokainen voi muuttua.”

Jeesuksen esimerkin mukaista rakkautta on asettaa toinen peilin eteen ja osoittaa mitä hän on tehnyt ja mitä siitä on seurannut. Jos toinen näkee tekonsa, katuu ja pyytää

anteeksi, silloin on anteeksiantaminen paikallaan ja helppoa. Vaikka hän ei kadu, ei silloinkaan taida olla muuta vaihtoehtoa ole kuin antaa anteeksi.

Tämä on usein vaikeaa ja pitkä prosessi. Anteeksi antaminen sattuu. Se on joskus jopa kärsimystä. Siihen Vapahtajamme kuitenkin meitä ohjaa ja rohkaisee lempeästi.

Anteeksianto vapauttaa sen joka on rikkonut ja syyllinen. Vielä enemmän se vapauttaa katkeruudesta hänet jota vastaan on rikottu. Tosiasia taitaa olla että kaikki me olemme rikkojia ja rikottuja. Tämä on langenneen ihmiskunnan ankara osa. Siksi Isä meidän -rukouksessa pyydämme: ”Anna meille anteeksi meidän syntimme niin kuin mekin anteeksi annamme niille jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.”

Ensi viikolla vietämme pyhäinpäivää. Mieleen nousevat muistot kuolleista läheisistä. Monet muistot ovat varmasti valoisia ja lämpimiä.

Mutta jotkut muistot saattavat aristaa. Kaikki ei ollut hyvää ja kaunista läheisen kanssa. Puoliso tai vanhempi toivat varjoja ja jopa pahaa elämään. Katkeruus ja viha nostavat päätään: Miten voin päästä niiden yli? Miten voin antaa anteeksi?

Tai oma syyllisyys saattaa nousta läheistä muistellessa: Miksi sanoin hänelle pahasti? Miksi en sopinut hänen eläessään? Voinko vielä saada anteeksi?

Vaikeita ja oikeita kysymyksiä. Niiden kanssa vain on elettävä. Pois lähtenyttä ei voi saada takaisin jotta voisi sopia ja pyytää anteeksi. Mutta läheisen haudalle voi sytyttää kynttilän ja vaikka siellä puhua hänelle ääneen. Haudalla voi myös itkeä surua. Se saattaa helpottaa ja auttaa katkeruudenkin käsittelyssä.

Jumala tietää sen miten työläs ihmisen on elää sovinnossa toisen kanssa. Hän tuntee että rikomme toista kohtaan emmekä aina anna helposti anteeksi. Syntivelka on suuri.

Profeetta Jesajalla on tässä meille lohdullinen sana Jumalalta (Jes. 43):

”Mutta synneilläsi kyllä olet minua rasittanut, pahoilla teoillasi minua vaivannut.

Mutta minä, minä itse pyyhin pois sinun rikkomuksesi oman itseni tähden enkä muistele sinun syntejäsi.”

Jumala antautui itse kärsimykseen antaakseen meille anteeksi. Jumala oli Kristuksessa ja teki sovinnon ihmisen kanssa.

Ihmisten välisen sovinnon perustana on se mitä Jumala on meille tehnyt. Hänelle ei ole toivottomia tapauksia. Hän antaa anteeksi ja mahdollisuuden korjata mitä korjattavissa on.

Muusikko **Jaakko Löytty** kertoi muutama vuosi sitten haastattelussa ristiriitatilanteesta joka hänellä oli ollut työyhteisössä.

Kyseessä ei ollut aivan pikku juttu. Hankaus oli jatkunut pitkään, ja sitä oli yritetty selvittää moneen kertaan. Asia oli synkentänyt elämän pitkäksi aikaa.

– Kun henkilösuhde tilttasi, tilanne muuttui niin akuutiksi, että jouduin kolmeksi kuukaudeksi sairauslomalle, Löytty kertoo.

– Olin varautunut siihen, ettei työn ihmissuhdeongelma selviäisi ikinä. Mutta yhtenä päivänä löimme kättä päälle ja sovimme asian. Se tuntuu ihmeelliseltä.

Anteeksianto ja sovinto on mahdollista ihmisten kesken. Sitä voimme etsiä ja rukoilla Jumalalta läheisten kesken, kirkkoomme ja yhteisöihimme.

Rakkaat kristityt. Pekka Simojoki on tehnyt laulun anteeksiannosta:
Maksettu on velkani mun, ylistys olkoon ristiinnaulitun.

Tässä on toivomme: Velka on maksettu. Synti on pyyhitty pois. Olemme vapaat etsimään sovintoa ja yhteyttä vaikka se saattaa sattua ja tuoda kärsimystä. Olemme vapaat liittymään koko sydämellämme Jeesuksen rukoukseen:
”Anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meille velassa.” Ylistys olkoon ristiinnaulitun. Aamen.